

РЕШЕНИЕ

№ 684

гр. София, 07.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 106-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИРОСЛАВ Т. ПЕТРОВ

при участието на секретаря ПАВЕЛ АЛЪ. БОЖИНОВ
като разгледа докладваното от МИРОСЛАВ Т. ПЕТРОВ Административно наказателно дело № 20231110209407 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 59 - 63 ЗАНН .

Образувано е по жалба на ЕТ „Пепи-85-Пепа Замфирова“, ЕИК 175139552, представлявано от П. Ц. З. чрез неговия упълномощен процесуален представител – адв. В. Н. от САК срещу електронен фиш за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата № *****, издаден от Агенция пътна инфраструктура /АПИ/, с който на основание чл. 179, ал. 3б във вр. с чл. 187а, ал. 2, т. 3 от Закона за движение по пътищата /ЗДвП, обн. в ДВ бр. 20 от 05.03.1999 г., в сила от 01.09.1999 г./ на едноличния търговец е наложена „имуществена санкция“ в размер на 2 500,00 /две хиляди и петстотин/ лева за неизпълнено правно задължение по чл. 102, ал. 2 ЗДвП.

В жалбата са инвокирани множество оплаквания за допуснати съществени процесуални нарушения в предходната фаза на административнонаказателното производство, довели до ограничаване правото на защита на привлеченото към отговорност лице, както и за некоректно приложение на материалния закон. Отправена е молба за цялостната отмяна на оспорения електронен фиш като неправилен и

незаконосъобразен.

В съдебното заседание жалбоподателят, редовно призован, представлява се от адв. В. Н. от САК, с пълномощно по делото, която поддържа жалбата и изложените в нея съображения. Отправено е искане за присъждане на разноски за заплатено адвокатско възнаграждение.

Въззиваемата страна, редовно призована, представлява се от юрк. Драгомир Димитров, с пълномощно по делото, който оспорва жалбата и моли за потвърждаване на атакувания санкционен акт, в каквато насока изтъква конкретни аргументи за доказаност на твърдяното нарушение. Претендират се разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Софийски районен съд, като разгледа жалбата и изложените в нея твърдения и след като се запозна със събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните по реда на чл. 14, чл. 18 и чл. 107, ал. 5 НПК, намира за установено следното:

Жалбата е подадена в законоустановения срок, от процесуално легитимирано лице и съдържа всички изискуеми реквизити обуславящи нейната редовност, което предпоставя пораждането на предвидения в закона суспензивен и деволутивен ефект, а разгледана по същество се явява **ОСНОВАТЕЛНА**.

ОТ ФАКТИЧЕСКА СТРАНА:

На 20.04.2021 г., 12:20 ч., по път А-6 км 50+427 с посока намаляващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа, товарен автомобил-влекач марка „Даф“ с рег. № СВ №№№№ РР, с технически допустима максимална маса 20500, брой оси 2, екологична категория ЕПС, в състав с ремарке с общ брой оси 5, с обща технически допустима максимална маса на състава 44 000, се движи в Столична община, като за посоченото превозно средство изцяло не е заплатена дължимата пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата /ЗП/, доколкото няма валидна маршрутна карта или валидна тол декларация за преминаването. Направена е справка за

собственост на заснетото МПС, видно от която собственик е ЕТ „Пепи-85-Пепа Замфирова“. Нарушението е установено с устройство № 10181, представляващо част от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 ЗП.

За констатираното нарушение бил издаден оспореният електронен фиш за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 ЗП, с който на въззивника е наложена „имуществена санкция“ в размер 2 500,00 /две хиляди и петстотин/ лева за неизпълнено правно задължение по чл. 102, ал. 2 ЗДвП.

Препис от електронния фиш е връчен лично на представител на ЕТ на 12.05.2023 г., видно от приложеното по делото копие на известие за доставяне, като жалбата е депозирана в законоустановения 14-дневен срок чрез наказващия орган с пощенски оператор на 23.05.2023 г., видно от пощенското клеймо.

Установява се от изготвените доклад от Електронната система за събиране на пътни такси по чл. 167а, ал. 3 ЗДвП и 2 бр. статични изображения - фотоснимки, че на посочените в електронния фиш дата и място е регистрирано движение на товарен автомобил-влекач марка „Даф“ с рег. № СВ №№№№ РР, като се сочи, че за въпросното ППС не фигурират данни за платена пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП, доколкото няма валидна маршрутна карта или валидна тол декларация за преминаването.

От приложената по преписката справка става ясно, че собственик на процесното МПС е „ЕТ „Пепи-85-Пепа Замфирова“.

Съгласно изисканата по инициатива на съда информация от АПИ точното местоположение на посоченото в електронния фиш устройство, част от Електронната система за събиране на пътни такси съвпада с мястото на твърдяното нарушение, видно от приложеното извлечение от самата система. Не са ангажирани доказателства, че процесният пътен участък е бил сигнализиран с пътен знак Д 25.1/25.2, макар да е включен в списъка на пътищата, за които може да се събира такса за ползването му към отразената в санкционния акт дата.

От постъпилата по делото справка от „ИТС“ АД се изяснява, че на

ЕТ „Пепи-85-Пепа Замфирова“ е сключило съглашение с доставчика относно предоставяне на услуги за електронно събиране на пътни такса на база изминато разстояние, като на посочените в електронния фиш дата и час към процесното МПС е асоциирано бордово устройство, което е било изключено. Клиентът не е уведомяван за незаплатената пътна такса, а наред с това балансът по акаунта на търговеца е бил положителен и поначало е позволявал използваните от него превозни средства да се движат по платената пътна мрежа.

Възприетата фактическа обстановка се установява от приобщените на етапа на съдебното следствие писмени доказателства и доказателствени средства: доклад от Електронната система за събиране на пътни такси по чл. 167а, ал. 3 ЗДвП, статични изображения - фотоснимки, справка за собственост, както и справки от АПИ и доставчика на услуги за електронно събиране на пътни такси, които следва да бъдат кредитирани без резерви като единни, последователни и кореспондиращи помежду си.

ОТ ПРАВНА СТРАНА:

Административнонаказателното производство е строго формален процес, тъй като чрез него се засягат правата и интересите на физическите и юридически лица в по-голяма степен. Предвиденият в ЗАНН съдебен контрол върху издадените от административните органи електронни фишове е за законосъобразност. От тази гледна точка съдът не е обвързан нито от твърденията на жалбоподателя, нито от фактическите констатации в електронния фиш /арг. чл. 84 ЗАНН във вр. чл. 14, ал. 2 НПК и **т. 7 от Постановление № 10 от 28.09.1973 г. на Пленума на ВС/**, а е длъжен служебно да издири обективната истина и приложимия по делото закон.

Настоящият съдебен състав намира, че процесният електронен фиш е издаден при наличието на допуснати неотстраними съществени процесуални нарушения, довели до ограничаване правото на защита на въззивника, а това мотивира извод, че атакуваният санкционен акт е незаконосъобразен и като такъв следва да бъде отменен на формално основание, без да се обсъжда

въпросът за неговата правилност.

Съгласно изричната разпоредба чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП при нарушение по чл. 179, ал. 3 ЗДвП, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3 ЗДвП, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение. От проведеното езиково и логическо тълкуване на визириания нормативен регламент става ясно, че ускорената процедура за санкциониране с електронен фиш е приложима единствено за водачи /физически лица/, които управляват пътно превозно средство по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, за което е дължима, но не е заплатена винетна такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 ЗП. В конкретиката на настоящия казус отговорността на жалбоподателя-ЕТ /собственик/, въз основа на санкционната норма на чл. 179, ал. 3б ЗДвП, касателно пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 ЗП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП, включително в резултат на невярно декларирани данни, посочени в чл. 10б, ал. 1 ЗП, следва да бъде реализирана по общите правила в ЗАНН, а именно посредством съставянето на АУАН и НП.

_ До извод в противната насока не би могло да се достигне въз основа на прилаганата от част от съдебните състави впечатляваща юридическа акробатика, досежно позоваването на чл. 167а, ал. 3 ЗДвП, към която препраща чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП, и която норма предвижда, че електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 ЗП създава доклади за всяко установено нарушение по чл. 179, ал. 3-3в, както и тази н а чл. 167а, ал. 4 от ЗДвП, където е посочено „електронни фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3- 3в“, а също така и от анализа на чл. 187а, ал. 4 и ал. 5 ЗДвП, регламентиращи правото на собственика или ползвателя на превозно средство, с което е извършено нарушение по чл. 179, ал. 3-3б ЗДвП да се освободи от административнонаказателна отговорност чрез представяне на съответна декларация, като срокът за това действие започва да тече от връчването на акта за установяване на административно нарушение или на електронния фиш. И това е така, доколкото съдът е призван да правораздава, а не да изземва функциите на законотвореца, тъй като подобно систематично тълкуване води до недопустимо правоприлагане по аналогия на закона и до разширяване на приложното поле на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП в пълен разрез с

фундаменталната за правовата държава забрана в чл. 46, ал. 3 от Закона за нормативните актове за обосноваване на административнонаказателната отговорност по такъв начин /в този смисъл вж. **решение № 4461 от 05.07.2023 г. по КНАХД № 3606/2023 г. по описа на Административен съд-София град, XIX касационен състав, докладчик-съдия Елка Атанасова/.**

Механизмът за санкциониране на извършители на нарушения на правилата за движение по пътищата, отворени за обществено ползване с електронен фиш, различаващ се твърде осезателно от типичната административнонаказателна процедура и крайните правораздавателни актове, каквито по своята правна природа са наказателните постановления, следва да се прилага стриктно и единствено в изрично предвидените от законодателя хипотези, доколкото тази специфична правна уредба рефлектира върху принципа на състезателност, лишавайки привлеченото към отговорност лице от възможността да вземе участие в производство преди да му бъде наложено наказание. Всяко отклонение от тези базисни положения води до ограничаване на комплексното право на защита по чл. 56 от Конституцията на Република България, което не е обществено оправдано и което противоречи както на националното, така и на европейското законодателство, имайки предвид, че СЕС е константен в разбирането си, че правото на защита може да бъде предмет на ограничения единствено при условие, че последните са предвидени ясно и недвусмислено на законодателно ниво, отговарят на преследвани от въпросните мерки цели от общ интерес и не съставляват с оглед на преследваната цел прекомерно и недопустимо засягане на гарантираните права /в този смисъл **решение от 15.06.2006 г. на СЕС по дело C-28/05/**. В тази връзка е необходимо да се отбележи, че върховната съдебна инстанция по административни дела в страната, макар и по друг повод, се е произнесла с **Тълкувателно решение № 1 от 26.02.2014 г. по тълк. дело № 1/2013 г. на ОСК на ВАС, докладчик-съдия Лозан Панов**, че прилагането на визираната процедура „*в отсъствие на законово предвидените условия води до ограничаване на правото на защита на наказаното лице, тъй като последното е лишено от възможността за оспорване на констатациите още в момента на тяхното установяване*“.

На следващо място – съдът не споделя становището на

процесуалния представител на наказващия орган, че въпреки липсата на информация за поставени пътни знаци Д 25. 1 „За използването на пътя се изисква платена винетна или тол такса“ и Д 25.2 „За използването на пътя се изисква платена тол такса“, които да обозначат, че процесният пътен участък е част от платената пътна мрежа, то „дори и да не са сигнализирани пътищата, щом те са включени в списъка по чл. 10, ал. 3 ЗП, за тях се дължи съответната пътна такса, по силата на закона“ и това само по себе си оправдава санкционирането. Извън полезрението на посоченото длъжностно лице обаче остава обстоятелството, че изискването за поставяне на знаци Д 25.1/25.2 също произтича от нормативен акт, в частност от чл. 121а, ал. 4 от Наредба № 18 от 23.07.2001 г. за сигнализацията на пътищата с пътни знаци /обн. в ДВ бр. 73 от 21.08.2001 г., издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството/, където е предвидено, че тези знаци се поставят на мястото, от което възниква задължението за плащане на такса. При това положение, ако изключим като малко вероятно наличието на паранормални способности у представляващия ЕТ или у конкретния водач, то за този съдебен състав действително остава загадка по какви правни съображения и конкретни критерии за човешките психически възможности са се водили административните органи, за да достигнат до категоричност, че е нарушена разпоредбата на чл. 102, ал. 2 ЗДвП, след като АПИ не е изпълнила правното си задължение да постави изискуемите пътни знаци?!

В контекста на изложеното, ако обсъдената процесуална патология в дейността на администрацията на АПИ условно бъде игнорирана, то следва да се отбележи, че са напълно резонни и оплакванията на адв. Н. за некоректно приложение на материалния закон и по-конкретно negliжирането на изискванията на чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 г. относно подробните задължения на доставчиците на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, минималното съдържание на заявлението за област на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, електронните интерфейси, изискванията за съставните елементи на оперативната съвместимост и за отмяна на Решение 2009/750/ЕО (Регламент (ЕС) 2020/204, *OJ L 43, 17.2.2020, p. 49–62*), съгласно която разпоредба *„Доставчиците на ЕУЕПТ информират незабавно ползвателите на ЕУЕПТ за всеки случай на недекларирана пътна такса във връзка с неговата сметка и предлагат възможност за отстраняване на*

нередността преди предприемането на принудителни мерки, когато такава е предвидена съгласно националното законодателство“. Тук е мястото да се отбележи с изцяло дидактична цел, че регламентът е част от вторично право на Съюза, задължителен законодателен акт, издаван от Съвета на ЕС, който следва да се прилага в своята цялост във всички страни от ЕС, като за неговото прилагане не е необходима никаква процедура по признаване, изпълнение, ратификация и т.н., а нормите му имат директен пряк ефект във всяка държава членка. Това от своя страна е наложило доставчикът на електронната услуга за събиране на пътни такси за изминато разстояние „ИТС“ АД да прояви активност и да уведоми въззивника, в качеството му на ползвател на процесното превозно средство с оглед необходимостта от отстраняване на нередовност във функционирането на бордовото устройство, предоставяйки възможност доброволно да заплати дължимата тол такса от процесния сегмент. Едва след изпълнението на това задължение и проявено бездействие от страна на ползвателя на услугата, би могло да се пристъпи към ангажиране на имуществената отговорност на ЕТ, като следва изрично да се подчертае, че в Регламент (ЕС) 2020/204 не е проведено разграничение с оглед основателността на причините, породили недеклариране на пътните такси, в т.ч. дори хипотетично да се касае за целенасочено изключване на бордовото устройство.

С последното изменение на Закона за пътищата (ЗП) със ЗИДЗП, обн. в ДВ, бр. 14 от 2023 г., са регламентирани нови разпоредби - чл. 10б, ал. 7-9 ЗП, в сила от 01.01.2024 г., с които националното законодателство вече е съобразено изцяло с изискванията на Регламент (ЕС) 2020/204, в частност с чл. 2, § 7 от същия. Такава всъщност е и изричната воля на законодателя, видно от мотивите към законопроекта за изменение и допълнение на ЗП (ДВ, бр. 14 от 2023 г.) – „Предложенията имат за цел, от една страна, транспонирането на европейското законодателство относно заплащането на тол таксите и минимализирането на техническите грешки при функционирането на системата за заплащане на тол такси, а от друга страна – да бъде осигурена справедливост при случаите, в които се установява неправилно или частично деклариране на тол данни. Така с предвиждането на изрична процедура, чрез която собствениците или ползвателите на превозни средства, за които се дължи тол такса за ползването на платената пътна мрежа, ще бъдат своевременно информирани относно факта за неправилно

декларирани тол данни и респективно незаплатени тол такси. Заедно с това и ще им се предостави възможност да заплатят дължимите от тях тол такси за ползването на платената пътна мрежа, като едва след незаплащането в предоставения им 14-дневен срок на дължимите тол такси, ще може да се пристъпи към реализиране на административнонаказателна отговорност. Чрез въвеждането на подобна процедура, от една страна, ще се минимализират грешките във функционирането на тол системата, обработването на тол данните, загубата на обхват и други фактори, които не могат да се вменят във вина на собствениците или ползвателите на превозните средства, а от друга страна – след изтичане на срока за доброволно заплащане на тол таксите, ще бъде виден вече умисълът и наличието на вина, която е задължителен елемент при реализиране на административнонаказателната отговорност. *Тази процедура ще е в унисон и с чл. 2, точка 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 година относно подробните задължения на доставчиците на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, минималното съдържание на заявлението за област на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, електронните интерфейси, изискванията за съставните елементи на оперативната съвместимост и за отмяна на Решение 2009/750/ЕО. Чрез тази процедура се създават гаранции за собствениците или ползвателите на пътни превозни средства, за които е установено неправилно декларирани тол данни, че няма да се злоупотребява с правата им и ще е налице прозрачност при заплащане на тол таксите. Предоставянето на срок за доброволно плащане на таксата и недопускането на образуване на административнонаказателно производство до нейното доброволно плащане в дадения срок е гаранция за спазването на основни принципи и начала в правото. По този начин ще се минимализират и всички административнонаказателни производства, които се образуват срещу Агенция „Пътна инфраструктура“ по обжалване на издадени правораздавателни актове, тъй като санкционни актове, ще бъдат издавани само и единствено след като не е заплатена тол такса след срока за уведомяване за наличие на нередност... Именно и чрез въвеждането на горепосочената процедура заплащането на компенсаторна такса ще остане като механизъм само и единствено тогава, когато е установена незаплатена пътна такса по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, превозното средство за същия ден се е движило без маршрутна карта и не е*

било включено към договор с доставчик на услуга по електронно събиране на такса за изминато разстояние. Тя ще запази своята функция, но за да се гарантира спазването на гореописаната процедура, е необходимо да се предоставя възможност за заплащане на компенсаторната такса едва след приключване на процедурата по уведомяване за доброволно заплащане на тол такси, защото само след изтичането на доброволния срок за плащане ще бъде налице противоправно поведение и възможност за образуване на административнонаказателно производство, от което ще може собственикът, ползвателят или водачът на превозното средство да се освободи чрез заплащането на компенсаторна такса“. Независимо от обстоятелството, че разпоредбите на чл. 10б, ал. 7-9 от ЗП влизат в сила от 01.01.2024 г., то е очевидна вложената от нормотвореца идея, че към настоящия момент нормите от ЗП противоречат на Регламент (ЕС) 2020/204. Ясно изразена е и разликата между уведомяването от доставчика на услугата за електронно отчитане на такси за изминато разстояние и доброволното заплащане на дължимата пътна такса, от една страна, и заплащането на компенсаторна такса по чл. 10, ал. 2 ЗП, от друга. Ето защо, дори условно да се приеме, че фактическите данни в доклада от Електронната система за събиране на пътни такси по чл. 167а, ал. 3 ЗДВП са достоверни, в случая приложими са разпоредбите на Регламент (ЕС) 2020/204, които имат пряко действие, като собственикът на процесния автомобил не е следвало да бъде директно санкциониран, а да му се предостави възможност да заплати дължимата пътна такса за съответния сегмент от пътя.

Съдът констатира, съобразно изложените фактически и правни доводи, че така протеклата фаза на административнонаказателното производство по установяване на административно нарушение и по налагане на административно наказание е опорочена поради допуснати съществени процесуални нарушения, довели до ограничаване правото на защита на въззивника, като отделно от това е налице некоректно приложение на материалния закон.

Ето защо, съдът намира, че така издадения електронен фиш следва да бъде отменен изцяло като неправилен и незаконосъобразен, а това обстоятелство обезпредметява обсъждането на останалите релевирани от страните доводи.

Съгласно чл. 63д, ал. 1 ЗАНН съдът следва да се произнесе по извършените от страните разноски, имайки предвид изрично отправеното искане в очертаната насока. С оглед изхода на делото, съобразявайки представения договор за правна защита и съдействие, от който е видно, че жалбоподателят-ЕТ е заплатил в брой 600,00 лв. за процесуално представителство от адвокат В. Н. от САК, Агенция пътна инфраструктура следва да бъде осъдена да заплати процесната сума в пълен размер. От страна на наказващия орган не е релевирано възражение за прекомерност, поради което съдът не дължи произнасяне по този въпрос.

Така мотивиран, на основание чл. 63, ал. 3, т. 1 и т. 2 във вр. с ал. 2, т. 1 ЗАНН, **Софийски районен съд, НО, 106 състав**

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло **електронен фиш** за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата **№ *******, издаден от **Агенция пътна инфраструктура /АПИ/**, с който на основание чл. 179, ал. 3б във вр. с чл. 187а, ал. 2, т. 3 от Закона за движение по пътищата /ЗДвП, обн. в ДВ бр. 20 от 05.03.1999 г., в сила от 01.09.1999 г./ на ЕТ „Пепи-85-Пепа Замфирова“, ЕИК 175139552, представлявано от П. Ц. З. е наложена „имуществена санкция“ в размер на 2 500,00 /две хиляди и петстотин/ лева за неизпълнено правно задължение по чл. 102, ал. 2 ЗДвП, **като неправилен и незаконосъобразен.**

ОСЪЖДА, на основание чл. 63д, ал. 1 ЗАНН, Агенция пътна инфраструктура да заплати на ЕТ „Пепи-85-Пепа Замфирова“, ЕИК 175139552, представлявано от П. Ц. З. извършените разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 600,00 /шестстотин/ лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Административен съд - София град, на основанията предвидени в НПК, и по реда на Глава Дванадесета от АПК, в 14-дневен срок от получаване на съобщението за изготвянето му.

Съдия при Софийски районен съд: _____